

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 243/2020-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátom JUDr. Rastislavom Lenartom, Pollova 1184/32, Košice-Krásna, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3, ako aj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 To 2/2019 z 12. marca 2019 a konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

St'ážnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť (z 12. júla 2019) [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho

základného práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3, ako aj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 2/2019 z 12. marca 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu (ďalej len „napadnuté konanie“).

V zmysle čl. X. Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 účinného od 26. apríla 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto ústavná sťažnosť pridelená sudcovi Petrovi Strakovi ako novému sudcovi spravodajcovi tretieho senátu ústavného súdu, ktorého ďalším členom bol v čase pridelenia sudca Martin Vernarský a predsedom sudca Mojmír Mamojka.

V zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 účinného od 1. júna 2020 (ďalej len „nový rozvrh práce“) veci, na prerokovanie ktorých sú príslušné prvý a tretí senát ústavného súdu v zloženiach platných v obdobiach od 17. februára 2019 do 25. apríla 2019, od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019 a od 17. októbra 2019 do 31. mája 2020, ak bol ich členom sudca Mojmír Mamojka, prerokuje ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca v danej veci podľa súčasného rozvrhu práce. Tretí senát ústavného súdu pracuje v novom zložení: Martin Vernarský (predseda senátu), sudca Ivan Fiačan a Peter Straka (sudca spravodajca).

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného spisového materiálu Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 20/2013 z 15. októbra 2018 uznaná vinnou z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, podmienene odložený so skúšobnou dobou v trvaní 30 mesiacov. Zároveň jej bola uložená povinnosť nahradiť poškodenú škodu vo výške 13 747,38 €. Vo zvyšku škody odkázal okresný súd poškodenú na civilný proces.

O následnom odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým jej odvolanie zamietol v zmysle § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a potvrdil odsudzujúci rozsudok okresného súdu.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predovšetkým namieta:

«... V predmetnej veci bol Krajským súdom v Košiciach Uznesením, sp. zn. 6To/101/2015-540 zo dňa 14.03.2016, zrušený rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 8.9.2015 sp. zn. 3T/20/2013 a vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol /ďalej v texte len zrušený rozsudok 1 - skratka ZR1/.

Tak isto bol predmetnej veci Krajským súdom v Košiciach Uznesením, sp. zn. 6To/19/2018 zo dňa 28.06.2018, zrušený rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 12.12.2017 sp. zn. 3T/20/2013 a vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol /ďalej v texte len zrušený rozsudok 2 - skratka ZR2/.

Keďže sa odvolací Krajský súd v Košiciach vo svojom zrušovacom uznesení voči rozsudku 2... jasne a zrozumiteľne vyjadril, čo bude úlohou súdu prvého stupňa po vrátení veci, považujeme vyhlásený rozsudok zo dňa 15.10.2018 za nezákonné rozhodnutie.

Poukazujeme hlavne na vyjadrenie odvolacieho súdu na strane 22 zrušujúceho uznesenia zo dňa 28.06.2018, kde sa uvádza, že výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] zo dňa 19.07.2011 je v rozpore z jeho vyhlásením... zo dňa 20.05.2011.

Preto sa odvolací súd vyjadril na strane 22 zrušujúceho uznesenia zo dňa 28.06.2018, že bude úlohou okresného súdu VYSPORIADAŤ sa s použiteľnosťou výpovede poškodeného [REDAKOVANÉ] zo dňa 19.07.2011 a to vzhľadom k tomu, že táto výpoveď bola učená pred vznesením obvinenia [REDAKOVANÉ] /uznesenie zo dňa 16.12.2011, doručené [REDAKOVANÉ] dňa 23.12.2011/. V tejto súvislosti poukázal odvolací súd aj na Stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR č. Tpj 63/2009 zo dňa 7.12.2009, z obsahu ktorého vyplýva, že ak je výpoveď svedka jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena v konaní pred súdom oprieť obžalobu, je nevyhnutné takéhoto svedka vypočuť až po vznesení obvinenia, alebo svedka vypočutého pred týmto úkonom opätovne vypočuť a tak zachovať právo obvineného na obhajobu.

... V zmysle vyjadrenia odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení zo dňa 28.06.2018... sa uvádza, že len po doplnení dokazovania, ako je to vyššie uvedené a starostlivo a citlivo vyhodnotení dôkazov jednotlivo, ako aj v ich súhrne bude môcť súd vo veci spravodlivo a zákonne rozhodnúť.

... obžalovaná namieta samotné trestné oznámenie... oznamovatelia nemali a ani nemohli mať informácie z bankovej inštitúcie o pohyboch a stave na vkladnej knižke, resp. účte [REDACTED]... Pokiaľ sa v trestnom oznámení nachádzajú údaje, ktoré podľa ich obsahu sú BANKOVÝM TAJOMSTVOM a oznamovatelia nepreukázali, aby sa zákonným spôsobom dostali ku týmto informáciám o účte resp. vkladnej knižke [REDACTED]..., tak tieto dôkazy a informácie nemohol a nemal OČTK prijať...

... nepodložené tvrdenia a nepravdivé informácie, na základe ktorých začalo trestné stíhanie... dňa 16.12.2011, bolo a je vyvrátené listinou, označenou ako Žiadosť o zrušenie termínovaného vkladového účtu vedeného v [REDACTED], ktorú sme predložili na poslednom HP dňa 08.09.2015, z obsahu ktorej vyplýva, že [REDACTED]... dňa 29.10.2009 sám požiadal o zrušenie vkladového účtu do stavu sleep ku dňu 29.10.2009 a žiadal vykonať výplatu zostatku bezhotovostným prevodom na číslo účtu: [REDACTED], pričom na žiadosti je podpís žiadateľa - [REDACTED], ktorý bol pracovníkom banky ešte pod textom overovaný a bola pripojená pečiatka [REDACTED] s dátumom 29.10.2009...

... nebolo žiadnymi dôkazmi preukázané, aby [REDACTED] bez súhlasu a vedomia [REDACTED] z tejto vkladnej knižky vybrala dňa 28. 6. 2010 sumu 5 000,00 eur, dňa 6.12.2010 sumu 3 000,00 eur a dňa 16.3.2011 sumu 6 000,00 eur, pričom tak isto nebolo preukázané, aby tieto finančné prostriedky použila v rozpore s účelom, pre ktorý jej poškodený zriadil dispozičné oprávnenia k svojmu účtu, pretože poškodený [REDACTED] zomrel dňa 2.6.2012.

Tak ako na HP dňa 12.12.2017 obžalovaná uviedla, že zabezpečovala a zabezpečuje nákupy pred tým pre [REDACTED] a v súčasnej dobe aj pre [REDACTED] a to od roku 2009, tak isto aj na HP dňa 15.10.2018 obžalovaná uviedla, že sa pravidelne stará o [REDACTED], pričom obžalovaná trvá na tom, že obdobie viac ako 8 rokov už preto vynaložila obžalovaná na nákupy viac ako za 12.000.-Eur !!!

... ani po druhom vrátení veci sa nikde v súdnom spise nenachádzajú dôkazy, ktoré by vyvrátili, alebo potvrdili vyššie uvedené vynaložené prostriedky zo strany obžalovanej na nákupy a súd v potrebnom rozsahu nevykonal v uvedenom smere podrobné dokazovanie...

... pokiaľ okresný súd nerešpektoval obsah druhého zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu a nepreukázal, aby obžalovaná nevyňala vyššie uvedené finančné prostriedky a to za dobu 8 rokov, tak ako mohol vo veci spravodlivo rozhodnúť...

... okresný súd nepreukázal ani jeden zo znakov prečinu sprenevery podľa § 213 Tr. zákona a tak isto preto nebolo na strane obžalovanej preukázané úmyselné zavinenie v zmysle § 17 Tr. zákona...

... Z listinného dôkazu - Vyhlásenia zo dňa 20.05.2011 jednoznačne vyplýva, že [REDAKOVANÉ], nekonal v omyle a že bol schopný chápať svoje konanie a dobrovoľne odovzdal dňa 29.10.2009 sumu 27.212,46 Eur [REDAKOVANÉ] a ona neuviedla do omylu [REDAKOVANÉ] a ani si neprisvojila cudziu vec.

Ako ďalšou skutočnosťou, s ktorou sa súd nevysporiadal je tá, že nebohý [REDAKOVANÉ] vykonal prevod peňazí dňa 29.10.2009 a až o dva roky neskôr na základe vyššie spomínaného trestného oznámenia /podaného 27.06.2011/, začal OČTK trestné stíhanie [REDAKOVANÉ], pričom počas tohto celého obdobia obžalovaná vykonávala nákupy pre [REDAKOVANÉ] a aj jeho dcéru [REDAKOVANÉ], čo bolo v konaní potvrdené výpoveďami svedkov, avšak súd sa žiadnym právne relevantným spôsobom s touto skutočnosťou nevysporiadal !

... prokurátor si mal pred vydaním rozhodnutia zo dňa 13.07.2012 preskúmať príslušný spisový materiál, tak musel vedieť, že pred tým konajúci vyšetrovateľ, bez výsluchu obvinenej v pozícii svedka už vlastne ukončil vyšetrenie, keď zdôvodnila svoj návrh na vydanie príkazu na zaistenie peňažných prostriedkov na účte zo dňa 13.12.2011, že tieto sú výnosom z trestnej činnosti /pozn. čo nebolo preukázané doteraz /.

... absolútne až nezmyselne popísanom skutkovom stave veci popísanom v rozsudku, ktorý navyše nemá podklad vo vykonanom dokazovaní, súd zákonným spôsobom neuviedol, na základe akých právne relevantných dôkazov dospel k takémuto záveru, teda rozsudok je nepreskúmateľný a zmätočný.

... doposiaľ vykonané dokazovanie nemohlo byť dostačujúce a konajúci súd nesprávne právne ako aj skutkovo vyhodnotil danú vec.

... sťažovateľ poukazuje na zásadu, že súd pozná právo a práve preto považuje vydané rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, za vydané v rozpore so zákonom, ako aj Ústavou Slovenskej republiky a toto napáda a považuje ho za protiústavné.

... požaduje sťažovateľ primerané finančné zadostučinenie, a to 10.000 Eur /slovom: desaťtisíc eur/. ... hore uvedený štátny orgány mu spôsobil hlavne nemateriálnu ujmu v podobe nerešpektovania a zneužívania zákona a porušenia jeho ústavných práv a toto „protiprávne“ konanie trvá už viac ako 7 rokov v konaní pred súdmi a celkovo viac ako 8 rokov aj s prípravným konaním.

... si uplatňujeme trovy konania... v sume :... prevzatie a príprava zastúpenia pred Ústavným súdom SR 1 x 163,33 Eur, písomné podanie na Ústavný súd SR zo dňa 08.02.2019 1 x 163,33 Eur, režijný paušál v roku 2019 á 9,80 Eur 2x teda 19,60 Eur. Spolu teda 346,26 Eur.»

4. Napokon sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí veci do konania vydal nálež v znení:

„1. Základné právo sťažovateľa... upravené v čl. 46 ods. 1, čl. 47, ods. 2, 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní pod sp. zn. 6To/2/2019, IČS : 7213010386, porušené bolo.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, pod sp. zn. 6To/2/2019, IČS: 7213010386 zo dňa 12.03.2019 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi... sa priznáva finančné zadostučinenie 10.000 Eur (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný sťažovateľovi vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. Sťažovateľovi... sa priznávajú trovy..., ktoré je povinný Krajský súd v Košiciach zaplatiť na účet advokáta JUDr. Rastislav Lenarta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak to ustanovuje tento zákon v § 132 ods. 2 alebo 142 ods. 2.

10. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

11. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde v prípade konania o sťažnosti fyzickej osoby, alebo právnickej osoby, ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

14. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu malú, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

17. Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

18. Podľa § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

19. Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

20. Ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahovala okrem početných námietok skutkovej povahy aj námietky a výhrady povahy čisto právnej, predovšetkým: „... *okresný súd nepreukázal ani jeden zo znakov prečinu sprenevery podľa § 213 Tr. zákona...*

... možno skonštatovať, že v danom prípade nebola naplnená ani objektívna ani subjektívna stránka skutkovej podstaty prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona.

... neboli splnené a ani naplnené u osoby obžalovaného ani znaky skutkovej podstaty prečinu sprenevery.

... právna kvalifikácia skutku ako prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona, nemá podľa nášho názoru oporu vo vykonaných dôkazoch...“

21. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

22. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

23. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu ústavnej sťažnosti, ktorou je neprípustnosť.

24. V danom prípade sťažovateľka disponovala možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení krajského súdu prostredníctvom dovolania, o ktorom je oprávnený a aj povinný rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

25. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v predmetnej veci využila riadny opravný prostriedok poskytnutý jej zákonom na ochranu jej práv a proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, proti ktorému mohla sťažovateľka podať mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, pretože okrem iného namieta aj nesprávne právne posúdenie zisteného skutku. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že túto možnosť sťažovateľka nevyužila. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu na preskúmanie ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v nadväznosti na § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

26. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2020

Martin Vernarský
predseda senátu